

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag 2024 Rekenkamer Wijchen

Datum

Kernboodschap

Met deze informatienota biedt de Rekenkamer Wijchen het jaarverslag 2024 aan de gemeenteraad aan. De Rekenkamer legt hiermee verantwoording af over haar werkzaamheden en de besteding van het toegekende budget. De Rekenkamer blikt terug op een actief en productief jaar, waarin drie onderzoeken zijn uitgevoerd:

- effectiviteit van het armoedebeleid
- omgevingsparticipatie
- toezicht op de energiebesparingsplicht.

Het was het eerste jaar waarin de Rekenkamer in haar huidige samenstelling daadwerkelijk onderzoek uitvoerde. Daarnaast was er structureel overleg met de klankbordgroep van de raad en actieve betrokkenheid bij regionale samenwerking met andere rekenkamers in het Rijk van Nijmegen. De bevindingen en aanbevelingen uit de onderzoeken zijn bedoeld om de raad te ondersteunen bij zijn kaderstellende en controlerende rol.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
19-12-2023	147133 Informatienota Jaarplan 2024 Rekenkamer Wijchen

Toelichting

In dit jaarverslag legt de Rekenkamer Wijchen verantwoording af over haar werkzaamheden en uitgaven in 2024. Het verslag biedt inzicht in de uitvoering van de wettelijke taken en de invulling van de rol als ondersteunend orgaan voor de kaderstellende en controlerende taak van de raad.

De Rekenkamer heeft in 2024 drie onderzoeken uitgevoerd.

Effectiviteit armoedebeleid

De Rekenkamer concludeerde onder meer dat er goed zicht is op de verstrekte ondersteuning, maar dat inzicht ontbreekt in het profiel van inwoners die géén gebruik maken van regelingen, terwijl zij daar mogelijk wel recht op hebben. Ook bleek dat het aanvragen van ondersteuning als complex wordt ervaren en dat de hulp, hoewel waardevol, vaak niet voldoende is om structurele oorzaken van armoede aan te pakken. Daarnaast bleek dat de raad onvoldoende mogelijkheden heeft om te sturen op effectiviteit, doordat inzicht in maatschappelijke effecten en alternatieve beleidskeuzes beperkt is.

Op basis van deze bevindingen formuleerde de Rekenkamer vier aanbevelingen:

1. Vergroot het inzicht in het niet-bereik van armoederegelingen door te onderzoeken hoeveel mensen geen gebruik maken van beschikbare ondersteuning en waarom.
2. Vergroot de effectiviteit door meer ruimte te bieden voor maatwerk, zodat consulenten – binnen wettelijke kaders – beter kunnen inspelen op achterliggende oorzaken van armoede, en stimuleer samenwerking met partners.
3. Ontwikkel een leer- en verbetercyclus waarin samen met partners en andere gemeenten kennis gedeeld en beleid doorontwikkeld kan worden.
4. Werk het beleidsplan “Geldzorgen, armoede en schulden” verder uit in een uitvoeringsplan met scenario’s, mogelijke interventies en de daaraan verbonden kosten, om de raad beter in staat te stellen keuzes te maken.

Omgevingsparticipatie

De Rekenkamer constateerde dat de gemeente stappen heeft gezet, bijvoorbeeld met de actualisering van participatiewijzers en het in 2024 vastgestelde beleid voor participatie en cocreatie. Toch bleek dat er verdere concretisering nodig is, zeker in het licht van de nieuwe wetgeving. De participatiewijzers sluiten inhoudelijk aan bij de eisen van de Omgevingswet, maar missen juridische afdwingbaarheid. Ook zijn er nog onbenutte kansen om bij complexe projecten meer grip te krijgen op het participatieproces. Daarbij bieden andere gemeenten inspirerende voorbeelden, die ook voor Wijchen relevant kunnen zijn.

De Rekenkamer deed drie aanbevelingen:

1. Kom met een voorstel voor een participatieverordening, ter vervanging van de bestaande inspraakverordening. Dit is een wettelijke verplichting vóór 2027.
2. Verduidelijk het participatiebeleid zodat initiatiefnemers en betrokkenen beter weten waar zij aan toe zijn, en verwachtingen realistischer kunnen worden gemanaged.
3. Pas de Participatiewijzer aan, onder meer door aanvullende processtappen op te nemen die zorgen voor goedkeuring van participatieplannen en het signaleren van mogelijke bezwaren.

Toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht (NvR DoeMee-onderzoek)

De Rekenkamers Rijk van Nijmegen gaven op basis van het landelijke DoeMee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers, het onderzoek van de Algemene Rekenkamer en het verdiepende onderzoek van de Rekenkamer Oost Nederland, drie centrale aandachtspunten mee aan de raden:

- a. Blijf afspraken maken met de ODRN over de uitvoering van toezicht en handhaving.
- b. Zorg voor continuïteit van de financiering na het wegvallen van de financiële ondersteuning van provincie en Rijk.
- c. Ondersteun het (zo goed mogelijk) monitoren van de energiebesparing door toezicht en handhaving.

Tot slot gaf de Rekenkamer Wijchen het volgende aandachtspunt specifiek gericht aan de raad van Wijchen:

- De energiebesparingsplicht kan een waardevolle rol spelen in de realisatie van de duurzaamheidsambities van de gemeente Wijchen. Het benutten van deze wettelijke verplichting als instrument binnen de bredere duurzaamheidsaanpak, bijvoorbeeld binnen de Lokale Energiestrategie (LES), kan helpen om ambities concreet en meetbaar vorm te geven.

Gevolgen

De aanbevelingen uit de onderzoeken ondersteunen de raad bij zijn kaderstellende en controlerende taak.

Communicatie

De Rekenkamer publiceert het jaarverslag op haar pagina in het raadsinformatiesysteem.

Uitvoering of Vervolgstappen

De raad wordt gevraagd kennis te nemen van het jaarverslag 2024.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.